

2025/1017

27.5.2025

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2025/1017

z dnia 26 maja 2025 r.

w sprawie tymczasowych środków nadzwyczajnych wprowadzających dla Hiszpanii odstępstwa od niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz od rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/126 w celu rozwiązania szczególnych problemów w sektorach owoców i warzyw oraz wina spowodowanych poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 148 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Poważne niekorzystne zjawiska meteorologiczne, które miały miejsce w regionie Walencji w Hiszpanii w październiku i listopadzie 2024 r., spowodowały znaczne szkody w produkcji owoców i warzyw oraz winogron do produkcji wina i produktów winiarskich, a także znacząco osłabił potencjał produkcyjny i infrastrukturę organizacji producentów i producentów wina. Zjawisko izolowanej depresji na dużych wysokościach spowodowało katastrofalne gwałtowne powodzie i ulewne deszcze, które spustoszyły, a niekiedy zniszczyły sady i winnice położone w tym regionie. Nie tylko spowodowało ono ogromne straty w odniesieniu do zbiorów z 2024 r., ale oczekuje się, że wpłynie negatywnie na sektory owoców i warzyw oraz wina również w nadchodzących latach. Spowodowane przez katastrofalne gwałtowne powodzie i ulewne deszcze straty wynikające ze szkód w zbiorach z 2024 r. szacuje się na 644,6 mln EUR. Poziom szkód jest szczególnie wysoki w przypadku niektórych produktów, np. w 2024 r. szacowane straty w sektorach migdałów i orzechów laskowych wynoszą 49,3 mln EUR, przy czym w przypadku migdałów oczekiwane straty produkcyjne wynoszą ponad 30 %, a w przypadku orzechów laskowych nawet 50 %. Poważnie ucierpiało prawie 30 000 hektarów winnic. Dodatkowo negatywne skutki dla najbardziej dotkniętych obszarów wykraczają poza tegoroczną produkcję, ponieważ obejmują szkody w sadach, winnicach i trwałych strukturach, a także zniszczenia maszyn, tarasów i systemów nawadniania. Szkody te będą miały negatywny wpływ na przyszłe zdolności produkcyjne tych obszarów.
- (2) Wielu producentów owoców i warzyw silnie dotkniętych poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r. jest członkami uznanych organizacji producentów, które wdrażają programy operacyjne. Od października 2024 r. te organizacje producentów i producenci będący ich członkami napotykają trudności w wypełnianiu zobowiązań pozostających do spłaty w odniesieniu do programów na 2024 r. oraz podejmowaniu zobowiązań w ramach programów na 2025 r. W związku z tym niektóre z zatwierdzonych interwencji mogą nie zostać wdrożone, w wyniku czego część funduszy operacyjnych nie zostanie wydana, podczas gdy środki stosowane przez organizacje producentów do zarządzania sytuacją kryzysową mogą nie kwalifikować się do finansowania unijnego. Producenci wina, których winnice poważnie ucierpiały, znajdują się w podobnie trudnej sytuacji, ponieważ nie tylko zostali pozbawieni zbiorów w 2024 r., ale też muszą jak najszybciej odbudować uszkodzone winnice i całą infrastrukturę, aby móc ponownie produkować wino. W tym kontekście należy pilnie podjąć kroki, aby zaradzić tej sytuacji przez wprowadzenie pewnej elastyczności we wdrażaniu programów operacyjnych, co umożliwi organizacjom producentów wydatkowanie zasobów funduszy operacyjnych na ściśle ukierunkowane interwencje i skuteczne przekierowanie finansowania unijnego w ramach tych funduszy, a także elastyczności w realizacji interwencji w sektorze wina przez odstępstwo od niektórych przepisów rozporządzenia

⁽¹⁾ Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>.

(UE) 2021/2115 ustanawiającego przepisy dotyczące interwencji w sektorze owoców i warzyw, a także od przepisów dotyczących zastępowania inwestycji, określonych w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2022/126^(*), w absolutnie niezbędnym zakresie.

- (3) Zgodnie z art. 47 ust. 2 lit. f), g) i h) rozporządzenia (UE) 2021/2115 uznane organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów mogą realizować, w ramach swoich zatwierdzonych programów operacyjnych, interwencje służące zapobieganiu kryzysom i realizacji celów zarządzania kryzysowego w sektorze owoców i warzyw. Interwencje te mają zwiększyć ich odporność na sytuacje kryzysowe i pomóc w zarządzaniu kryzysami. Zgodnie z art. 50 ust. 7 akapit pierwszy lit. d) tego rozporządzenia wydatki na te interwencje nie mogą jednak przekraczać jednej trzeciej łącznych wydatków w ramach programu operacyjnego, aby uniknąć nadmiernego wydatkowania środków w ramach programu operacyjnego wyłącznie na finansowanie interwencji w zakresie zarządzania kryzysowego. Biorąc jednak pod uwagę poważne konsekwencje poważnych niekorzystnych zjawisk meteorologicznych z października i listopada 2024 r. oraz wysoki poziom zniszczeń, które spowodowały one w sektorze owoców i warzyw, organizacjom dotkniętym nimi producentów należy zapewnić większą elastyczność oraz umożliwić im skoncentrowanie zasobów programów operacyjnych na interwencjach w zakresie zarządzania kryzysowego służących zaradzeniu skutkom tych zdarzeń. W związku z tym zasada określona w art. 50 ust. 7 akapit pierwszy lit. d) tego rozporządzenia nie powinna mieć zastosowania do programów operacyjnych opłaconych lub wdrożonych w 2025 r. w odniesieniu do obszarów dotkniętych poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r.
- (4) Uznane organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów muszą ponadto mieć możliwość przekierowania środków finansowych, w tym pomocy finansowej Unii w ramach odpowiedniego funduszu operacyjnego, na interwencje niezbędne do zaradzenia skutkom poważnych niekorzystnych zjawisk meteorologicznych z października i listopada 2024 r. Aby uznane organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów były w stanie to zrobić, należy w latach 2024 i 2025, bez uszczerbku dla art. 51 rozporządzenia (UE) 2021/2115, podnieść limit unijnej pomocy finansowej określony w art. 52 ust. 1 tego rozporządzenia z 50 % do 70 % faktycznie poniesionych wydatków.
- (5) Zgodnie z art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) 2021/2115 zwykła odnowa winnic, polegająca na ponownym nasadzeniu tą samą odmianą winorośli w tym samym systemie uprawy winorośli po zakończeniu naturalnego cyklu życia winorośli, nie kwalifikuje się w ramach rodzaju interwencji obejmującego restrukturyzację i przekształcanie winnic. Jednak w wyniku poważnych niekorzystnych zjawisk meteorologicznych z października i listopada 2024 r. wiele winnic położonych w regionie Walencji w Hiszpanii zostało poważnie uszkodzonych, a niekiedy całkowicie zniszczonych. Przywrócenie potencjału produkcyjnego poszkodowanych plantatorów winorośli wymaga ich odtworzenia. Głównym celem odtworzenia nie byłaby poprawa technik zarządzania winnicami, ale przywrócenie ich do stanu sprzed poważnych niekorzystnych zjawisk meteorologicznych z października i listopada 2024 r. Dlatego należy wesprzeć plantatorów winorośli w procesie odtworzenia i wyjątkowo dopuścić kwalifikowalność zwykłej odnowy winnic jako interwencji obejmującej restrukturyzację.
- (6) Aby zapewnić odpowiednie wsparcie plantatorom winorośli, którzy pilnie muszą odtworzyć winnice i nagle utracony potencjał produkcyjny, należy zwiększyć stopę współfinansowania do 80 % kosztów rzeczywistych poniesionych na odnowienie winnic wskazanych przez Hiszpanię jako dotknięte poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r., tak jak ma to już miejsce w przypadku innych interwencji unijnych służących przywróceniu potencjału rolnego, w szczególności tych, o których mowa w art. 73 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2021/2115. Biorąc pod uwagę, że w obecnej sytuacji rekompensata utraty dochodów w formie zezwolenia na współistnienie starych i młodych krzewów winorośli nie jest adekwatna, należy ponadto przewidzieć, że rekompensata dla producentów dotkniętych poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r. z tytułu utraty dochodów spowodowanej realizacją interwencji może mieć wyłącznie formę rekompensaty finansowej przez maksymalny okres trzech lat.

^(*) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023–2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynników dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1 (Dz.U. L 20 z 31.1.2022, s. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj).

- (7) Zgodnie z art. 11 ust. 10 rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/126 realizowane z unijną pomocą finansową inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w okresie trwałości nie mogą polegać na ich zastąpieniu identycznymi aktywami. Aby złagodzić trudności finansowe i operacyjne organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów, które straciły inwestycje w wyniku poważnych niekorzystnych zjawisk meteorologicznych z października i listopada 2024 r., oraz aby umożliwić im ponowne inwestowanie w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, w 2025 r. należy wprowadzić odstępstwo od zakazu zastępowania inwestycji identycznymi aktywami.
- (8) Ze względu na konieczność podjęcia natychmiastowych działań i pilnego przyjęcia środków łagodzących poważne negatywne skutki poważnych niekorzystnych zjawisk meteorologicznych z października i listopada 2024 r. dla organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw oraz producentów wina w Hiszpanii, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Ponieważ art. 148 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115 stanowi, że środki mają pozostawać w mocy przez okres nieprzekraczający 12 miesięcy, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie przez 12 miesięcy od daty jego wejścia w życie.
- (9) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Polityki Rolnej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Tymczasowe odstępstwa od rozporządzenia (UE) 2021/2115 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 50 ust. 7 akapit pierwszy lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/2115 limit jednej trzeciej łącznych wydatków na rodzaje interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 2 lit. f), g) i h) tego rozporządzenia, nie ma zastosowania do programów operacyjnych opłaconych lub realizowanych w 2025 r. na obszarach wskazanych przez Hiszpanię jako dotknięte poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r.
2. W przypadku programów operacyjnych realizowanych przez organizacje producentów lub zrzeszenia organizacji producentów wskazane przez Hiszpanię jako dotknięte poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r. limit określony w art. 52 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2115 wynosi 70 % faktycznie poniesionych wydatków w latach 2024 i 2025.

Artykuł 2

Tymczasowe odstępstwa od rozporządzenia (UE) 2021/2115 w odniesieniu do sektora wina

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) 2021/2115 w odniesieniu do winnic wskazanych przez Hiszpanię jako dotknięte poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r. zezwala się na zwykłą odnowę winnic, polegającą na ponownym nasadzeniu tej samej odmiany winorośli w tym samym systemie uprawy winorośli, bez udoskonalania technik zarządzania winnicą.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 59 ust. 1 akapity pierwszy i drugi rozporządzenia (UE) 2021/2115 unijna pomoc finansowa na restrukturyzację winnic, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie przekracza 80 % kosztów rzeczywistych restrukturyzacji winnic wskazanych przez Hiszpanię jako dotknięte poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 59 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2021/2115 rekompensata dla producentów dotkniętych poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r. z tytułu utraty dochodów spowodowanej realizacją interwencji, o której mowa w ust. 1, może mieć wyłącznie formę rekompensaty finansowej przez maksymalny okres trzech lat.

*Artykuł 3***Tymczasowe odstępstwo od przepisów rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/126**

Na zasadzie odstępstwa od art. 11 ust. 10 akapit drugi rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/126 Hiszpania może zezwolić na zwykłe zastąpienie inwestycji identycznymi aktywami przez organizacje producentów, zrzeszenia organizacji producentów lub producentów wina wskazanych przez Hiszpanię jako dotknięte poważnymi niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z października i listopada 2024 r., pod warunkiem że utrata aktywów początkowych nastąpiła w wyniku tych zjawisk.

*Artykuł 4***Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 27 maja 2026 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 26 maja 2025 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN
